

thi selv om jeg vel kan føle Medlidenhed med Manden, maa jeg dog tro, at det er nødvendigt, at der bliver taget haardt paa ham for den Indignations Skyld, der i saa Henseende er kommet frem rundt omkring i Landet, og for den uendelig Mængde Mistanke og Rygter, vedrørende den høiere Administration, som er en Følge af de Dølyshninger, som ere komne frem. At derimod den vedkommende Inspektør ikke har været belagt med Arrest er, siger den høitærede Minister, noget ham ganske Uvedkommende. Derpaa skal jeg dog ikke komme nærmere ind. Jeg tilstaar, at jeg undrer mig, naar man sammenligner de Arrestationer, som have fundet Sted under Kommissionen, med den fuldstændige Frihed, der er overladt Inspektøren. Der er Menneſker, som slet ikke have tilstaaet, men som strax ere blevne arresterede og aabenbart ikke arresterede, fordi man har nærret Frygt for, at de skulde løbe bort, thi saasnart de havde tilstaaet, bleve de satte paa fri Fod, men de ere kun arresterede, for at faae dem til at tilstaa, og fordi man veed, at naar de ikke arresteres, kunne de træde i Forbindelse med Andre og kunne derved hindre Sandheden fra at komme frem. Men Mazanti lod man ganske rolig gaa paa fri Fod, skjøndt der fremkom mod ham saa graverende Sigtelser, som der er fremkommet f. Ex. fra Ole Christensens Side. Dette undrer mig, og det har undret Mange. Den høitærede Minister jagde, at man jo ogsaa kunde lægge Ansvaret paa Rigsdagen, fordi den tidligere har negtet en Direktørgage, men han erkjendte strax derpaa, at det kunde man ikke sige, saa det behøver jeg heller ikke at komme nærmere ind paa. Jeg er ganske enig med den høitærede Minister i, at det næppe vilde have hjulpet det Allermindste, at der havde været en Direktør; det vilde næppe have ført til Andet, end at han var kommen i den samme Fristelse som saa mange Andre, og vi havde haft en Mand mere at anklage. Jeg vil blot bemærke, at dette Argument benyttes jo ikke saa sjældent for nye Embeder, ja, der er blevet en Slags Praxis herhjemme, at hver Gang der opdages nye Misligheder, hedder det, at de have fundet Sted, fordi Rigsdagen ikke har villet bevilge et nyt Embede. Men det er dog tværtimod Reglen, at jo Færre der har Ansvaret for en Sags gode Ledelse, desto lettere kan der føres Kontrol dermed. Det, at dele Ansvaret paa mange Hænder, er sædvanlig Tegn paa en slap Administration, saa at det Punkt spiller ingen Rolle. Derimod kan jeg ikke negte, at jeg er fuldstændig uenig med den høitærede Minister,

naar han siger, at der savnes Forbindelse mellem hele denne Sag og Ministeriet; thi ganske vist den direkte Forbindelse, som bestaar i, at Ministeriet skulde have sanktioneret Uordenerne, er der ikke — og det har jeg heller ikke paastaet — men jeg har forfuldt og ramme Alvor sagt, at dette Ministeriums Politikk maa afføde den Slags Ting, og den har affødt dem. Det er forunderligt, at vi nu i Mar have to af den Slags Sager, den ene paa Administrationens Omraade, den anden paa det kriminelle Omraade, som begge tyde paa en usædvanlig og ganske ny Demoralisation, der ikke har fundet Sted tidligere og ingenlunde i det Omfang. Ja, man mindes jo nok fra Begyndelsen af Halvtredserne, at der kom noget Saadant som Levning fra den gamle Absolutismes Tid; man hører fra Rusland, at der skal være saadanne Ting, og det betegnes som thydende paa en høj Grad af Demoralisation, at Saadant er Tilfælde; men man har altid paastaet, at vi vare fritagne derfor. Nu siger den høitærede Minister, at det kun kan have været Spøg, naar jeg paastaar, at der er en Forbindelse mellem den provisoriske Finantsslov og dette. Ja, dersom det ærede Ministerium ikke havde Andet paa sin Samvittighed end een Gang at have udstedt en provisorisk Finantsslov, vilde det vistnok være for meget deraf at drage denne Slutning; det kunde se ud som Sofisme eller Overtivelse. Men det er jo ikke Tilfældet. Det ærede Ministeriums Skyld er jo ikke kun det at have udstedt den provisoriske Finantsslov, men at dets Politikk er bygget paa statsretlige Doktriner, der ere i absolut Strid med Alt, hvad man hidtil har anerkjendt for lovligt og grundlovsmæssigt. Hvis det ærede Ministerium, hvis den høitærede Justitsminister selv vilde læse de Udtalelser igjennem, som her ere komne frem fra den høitærede Conseilspresident, hver Gang der har været Tale om Bevillingspørgsmaal, hvis han vilde læse Alt det op, der fra ham selv eller fra hans Meningsfæller omkring i Landet, som have støttet ham, uden at han har desavueret det, er kommet frem som Forsvar for provisoriske Finantsslove, som Forsvar for Anvendelsen af midlertidige Bevillingslove, som Forsvar for Tilsidejættelse af Bevillinger, som man vilde betragte som kalkulatoriske, men som ikke vare det, og vil sammenholde det med tidligere Udtalelser fra 1848—66 saavel fra Universitetslærere i Statsret som fra ledende politiske Mænd, af hvilke der endnu findes Medlemmer hert Salen, og som gjentagne Gange ere citerede saa at sige fra alle Partiers Side, vil den